

Šifra kandidata:

Državni izpitni center

M 2 3 1 2 3 2 1 1

SPOMLADANSKI IZPITNI ROK

MADŽARŠČINA KOT DRUGI JEZIK

Izpitna pola 1

- A) Bralno razumevanje
- B) Poznavanje in raba jezika
- C) Tvorjenje kratke besedilne vrste

Ponedeljek, 12. junij 2023 / 90 minut (30 + 40 + 20)

*Dovoljeno gradivo in pripomočki:
Kandidat prinese nalivno pero ali kemični svinčnik.*

SPLOŠNA MATURA

NAVODILA KANDIDATU

Pazljivo preberite ta navodila.

Ne odpirajte izpitne pole in ne začenjajte reševati nalog, dokler vam nadzorni učitelj tega ne dovoli.

Prilepite kodo oziroma vpišite svojo šifro (v okvirček desno zgoraj na tej strani).

Izpitna pola je sestavljena iz treh delov, bralnega razumevanja, poznavanja in rabe jezika ter tvorjenja kratke besedilne vrste. Priporočamo vam, da za reševanje dela A porabite 30 minut, za reševanje dela B pa 40 minut, za reševanje dela C pa 20 minut.

Izpitna pola vsebuje 2 nalogi pri bralnem razumevanju, 8 nalog pri poznavanju in rabi jezika ter 1 nalogo pri tvorjenju kratke besedilne vrste. Število točk, ki jih lahko dosežete, je 100, od tega 30 pri bralnem razumevanju, 50 pri poznavanju in rabi jezika in 20 za tvorjenje kratke besedilne vrste. Za posamezno nalogo je število točk navedeno v izpitni poli.

Rešitve pišite z nalivnim peresom ali s kemičnim svinčnikom v izpitno polo v za to predvideni prostor **znotraj okvirja**. Pišite čitljivo in skladno s pravopisnimi pravili, vendar ne samo z velikimi tiskanimi črkami. Če se zmotite, napisano prečrtajte in rešitev zapišite na novo. Nečitljivi zapisi in nejasni popravki bodo ocenjeni z 0 točkami. Pazite na slovnično in pravopisno pravilnost odgovorov.

Zaupajte vase in v svoje zmožnosti. Želimo vam veliko uspeha.

Ta pola ima 20 strani, od tega 5 praznih.

M 2 3 1 2 3 2 1 1 0 3

Üres oldal

LAPOZZON!

A szürke mezőbe ne írjon! A szürke mezőbe ne írjon! A szürke mezőbe ne írjon! A szürke mezőbe ne írjon!

A) SZÖVEGÉRTÉS

Figyelmesen olvassa el az alábbi szövegeket, majd oldja meg a feladatokat!

1. feladat

Diplomatának tanult a világ legjobb női séfje

Ana Rošsal tavasszal Budapesten, a Gourmet Fesztiválon találkoztunk. Az év elején a világ legjobb szakácsnőjének kikiáltott szlovén séf a Hiša Franko éttermet vezeti a szlovén Alpokban.

Ana Roš soha nem akart szakács lenni. Elmondása szerint, olyan társadalomból jön, ahol nincs hagyománya a gasztronómiának, és ahol a főzés nem számít menő szakmának. Most viszont még Ausztráliából is érkeznek vendégek, hogy megkóstolják a főztjét. Aki nem foglal hónapokkal előre asztalt, annak esélye sincs nála ebédelni vagy vacsorázni.

Pedig tizenévesként még valami egészen mást akart. Tehetséges és elkötelezett sportoló volt, országos síversenyeken indult, miután azonban mindig csak második lett, tizenhét évesen abbahagyta a versenysportot. A középiskolát követően nemzetközi tudományokat és diplomáciát tanult Triesztben. A diploma után állásajánlatot kapott az Európai Bizottságtól Brüsszelben, amit nem fogadott el, mivel barátja szülei úgy döntöttek, nyugdíjba vonulnak, és a fiatalokra hagyják a Hiša Franko éttermet. Az ifjú pár végigutazta Európát, kipróbálták a legjobb éttermeket, és tapasztalatokat gyűjtöttek a gasztronómia terén. Szükség is volt erre, mert Ana korábban egyáltalán nem érdeklődött a főzés iránt, vendéglőbe is csak a családi ünnepeken járt. Végül 2000-ben férjével Kobaridba költöztek, hogy elkezdjék gasztronómiai karrierjüket. Mivel nem szerették a régimódi szlovén konyhát, úgy döntöttek, váltanak. Ehhez viszont valamelyiküknek át kellett vennie a konyha irányítását. Ana lett az. Az első években csak tanult: könyveket olvasott, konferenciákra járt, új ételeket próbált ki. Úgy érezte magát, mint az, aki nem tud úszni, és mély vízben találja magát.

A világhíressé vált étterem a sebes sodrású Soča folyó völgyében áll. A levegő kristálytiszt, az ég ragyogó kék, a hegyoldalakat erdők borítják. A kertben zöldségek és fűszerek nőnek, amelyeket felhasználnak a konyhán. Az ételek szezonálisak és frissek. Márványpisztráng, zöldborsó, kacsaleves, barlangban érlelt sajtok, pacal, borjúmirigy, sült csalán és rókaagomba – minden a környékről származik. A hangsúly inkább az összetevőkön van, mintsem a divatos új konyhatechnikákon. Az ízek bátrak, a vendéglő most a világon a 69. legjobbnak számít. A rangsort a World's 50 Best Restaurants szervezet készítette – ugyanaz, amelyik a világ legjobb női séfje címmel tüntette ki Ana Rošt 2017 áprilisában Ausztráliában.

A siker Ana elkötelezettségének, az ismertség a Netflixnek köszönhető. A séf asztala című sorozat egyik részét ugyanis vele készítették. Mivel soha nem néz tévét, erről a műsorról sem hallott. Arra meg végképp nem számított, hogy a róla készült epizódnak ekkora sikere lesz. Miután 2016. május 27-én lement a műsor, estére lebénult az étterem foglalási rendszere. Napi 200-ról 10 000-re ugrott a weboldaluk látogatóinak a száma. Ezután gyorsan jött a világ legjobb női séfje cím, amit a szakmában sokan neveltségnek tartanak, mondván, miért kell különbséget tenni a szakácsok között a nemük szerint.

„Azt mondtam a barátaimnak: felsétálok a színpadra, aztán közlöm, hogy nem fogadom el. De ki utasít vissza egy díjat? Különbösen is, a nőknek nehezebb. Annyiféle szerepnek kell eleget tenniük anyaként, feleségként, szeretőként, háziasszonyként. A világ legnagyobb séfjei, például Massimo Bottura vagy René Redzepi mögött nagyszerű asszonyok állnak. Ők száz százalékban a munkájukra koncentrálnak, a feleségeik elvégzik a többi – gondját viselik a gyerekeknek és a magánéletüknek. Arra mennek haza, hogy valaki már megfőzött, és még beszélgetni is van idejük. Azt hiszik, hogy ez egy nővel bármikor is megtörténhet? Két különböző világban élünk.”

(A globoport.hu nyomán. Letöltve 2021. 7. 5-én. A kép forrása: www.slo-mag.si. Letöltve 2022. 6. 3-án.)

1.1. Válaszoljon az alábbi kérdésekre!

1.1.1. Milyen rendezvény kapcsán készült az újságcikk?

(1)

1.1.2. Milyen volt Ana Roš szerint a szlovén konyha az ő fiatal korában?

(1)

1.1.3. Mikor kell az éttermében asztalt foglalniuk a vendégeknek?

(1)

1.1.4. Milyen okból hagyta ott Ana Roš a sportolói pályát?

(1)

1.1.5. Miért nem vállalta el a brüsszeli állást?

(1)

1.1.6. Hogyan sajátította el a szakácsművészetet? Három dolgot említsen!

(2)

1.1.7. Mi jellemző a Hiša Franko konyhájára? Két dolgot emeljen ki!

(2)

1.1.8. Hányadik volt a Hiša Franko a cikk megjelenésekor a világ legjobb éttermei között?

(1)

1.1.9. Milyen pozitív következménye volt A séf asztala epizódjának az étterem életében?

(1)

1.1.10. Miért könnyebb Ana Roš szerint a férfi séfeknek?

(1)
(12 pont)

1.2. Egészítse ki a táblázatokat Ana Rošra vonatkozóan a szöveg alapján!

	Állítás	Életkor vagy évszám
1.2.1.	Befejezte sportkarrierjét.	
1.2.2.		2000
1.2.3.	A séf asztala című műsor róla szóló epizódját vetítették.	

	Állítás	Helyszín
1.2.4.	Itt találkozott vele az újságíró.	
1.2.5.		Trieszt
1.2.6.		Ausztrália

(6 pont)

M 2 3 1 2 3 2 1 1 0 7

Üres oldal

LAPOZZON!

A szürke mezőbe ne írjon! A szürke mezőbe ne írjon! A szürke mezőbe ne írjon! A szürke mezőbe ne írjon!

2. feladat

Megnyílt a világ egyik legjobban várt új épülete

2021 decemberében elkészült a Magyar Zene Háza látványos épülete, amely 2022. január 23-tól látogatható, január 28-tól pedig izgalmas kiállítással és zenei programokkal is várja az érdeklődőket. A szokatlan külső egy komplex zenei intézmény otthona lett. Jellegzetes, kortárs építészeti remekműről van szó, amely hullámzó, lyukakkal áttört tetőszerkezetével és hatalmas üvegfalaival összetéveszthetetlen látványt nyújt. Nem véletlen, hogy 2021-ben a világszerte legjobban várt új épületek között tartotta számon a nemzetközi építészeti szakma.

A zene modern, extravagáns háza

A modern, extravagáns házat Sou Fujimoto, a világ egyik leginnovatívabb építészé álmolta meg. A végeredmény egy könnyed, légies, nyitott és átjárható, harmonikus épület lett.

Az épület a korábban itt álló Hungexpo-irodaházak helyén épült fel, az építkezéssel egyidőben a környékén körülbelül 7000 négyzetméternyi, évtizedekig elhanyagolt zöldfelület is megújult. Mindez a Liget Budapest Projekt keretében történt, amely Európa legnagyobb kulturális tartalmú, rangos nemzetközi díjakkal is elismert városfejlesztési projektje. E projektnek köszönhetően 2023-ra a Városliget élhetőbb, a mostaninál jóval zöldebb és korszerűbb, vonzó intézményekkel gazdagabb park lesz.

A Magyar Zene Háza tervezése során a japán sztárépítész nagy hangsúlyt fektetett az épület és a park harmóniájára, valamint az épület funkcionalitására. A szokatlan építészeti megoldásokat különleges, világszínvonalú kulturális tartalommal, múzeumi és élményanyaggal töltik meg. A ház állandó kiállítása, amely az európai zene történetét helyezi a középpontba, valójában olyan, mint egy film: a látogató végigsétál egy történeten, tulajdonképpen annak egyik jelenkori szereplőjeként, és közben találkozik más szereplőkkel a múltból. A kiállítás ezer négyzetméteren mutatja be a zene történetét: a korokon átívelő kaland az ősember korától, a zene születésének pillanatától indul.

Egyedülálló tartalomhoz egyedülálló épület

A kiváló tervezésnek köszönhetően elmosódnak a határok az épület és az azt körülvevő park között: az épületbe lépve olyan érzése támad a látogatónak, mintha továbbra is a természetben sétálna. Ez elsősorban a 94 hatalmas homlokzati üvegfalnak köszönhető, amelyek néhol elérik a 12 méteres magasságot is.

A ház és a természet harmonikus összeolvadását az arany színű, növényi leveleket mintázó díszítő elemek is hangsúlyozzák. A ház másik jellemzője a könnyed tetőszerkezet, amelyben nincsenek szögletes elemek, kizárólag hullámzó formák. A felületén közel száz fénykút található, amelyek átvezetik a természetes fényt az épület belsejébe.

Az épület egyes szintjein különböző zenei, pedagógiai és egyéb programokat kínálnak:

- a földszint alatti termekben mintegy kétezer négyzetméteren állandó és időszakos kiállítások láthatók, továbbá ott kapott helyet az egyedülálló hangdóm is;
- a földszinten található a koncertterem és a szabadtéri színpad, ahol élőzenei programokat tartanak;
- az emeleten a pedagógiai programok megvalósításához szükséges terem, a digitális archívum, a multimédiás könyvtár és egy klub kapott helyet.

(A www.origo.hu nyomán. Letöltve: 2022. 2. 16-án.)

2.1. Igazak (I) vagy hamisak (H) az állítások? Karikázza be a megfelelő betűt!

2.1.1. A Magyar Zene Háza 2022. január 23-tól remek kiállítást és zenei programokat kínál a látogatóknak.	I	H
2.1.2. A nemzetközi építészeti szakma részéről 2021-ben a legnagyobb érdeklődést kiváltó épületek közé tartozott.	I	H
2.1.3. A Magyar Zene Háza Sou Fujimoto építész tervei alapján készült.	I	H
2.1.4. Az irodaházak helyére épült Magyar Zene Háza környékét parkosították is.	I	H
2.1.5. 2023-ra a Városliget a mostaninál kevésbé zöld és jóval korszerűbb park lesz.	I	H
2.1.6. A tervező csak az épület funkcionalitását tartotta szem előtt.	I	H
2.1.7. Az épületben látható állandó kiállítás valójában egy időutazás élményét nyújtja.	I	H
2.1.8. A homlokzati fal kilencvenhét darab tizenkét méteres elemből áll.	I	H
2.1.9. Az épületet hullámos formájú, könnyed tetőszerkezet fedi.	I	H
2.1.10. Az épületben zenei, oktatási programokat tartanak, és táncház is működik.	I	H
2.1.11. A kiállítások és a hangdóm ugyanazon az emeleten helyezkednek el.	I	H
2.1.12. Az épületben egy klubhelyiség kialakítását is tervezik.	I	H

(12 pont)

B) NYELVISMERET ÉS NYELVHASZNÁLAT

1. Olvassa el figyelmesen a szöveget, majd egészítse ki a zárójelben megadott szavak megfelelően todalékkolt alakjával!

Juvenes Translatores

A 2007 óta minden _____ megrendezendő Juvenes Translatores fordítási
(év)

verseny kiváló alkalom az idegen nyelvek iránt lelkesedő fiataloknak _____,
(az)

hogy próbára tegyék nyelvtudásukat. A versenyt azzal a céllal szervezik meg, hogy elősegítsék

a különböző országok iskolái közötti _____.
(együtműködés)

A nyelvtanulás hosszú távon közelebb hozza egymáshoz az _____,
(ember)

és elősegíti a különböző kultúrák közötti kommunikációt.

A nyelvtudás pedig lehetővé teszi, hogy a fiatalok _____ folytathassanak
(könnyű)

tanulmányokat és vállalhassanak munkát más országokban.

Felmérések szerint _____ egyre nagyobb a fordítás iránti kereslet, ezért
(Európa)

egyre több _____ van szükség.
(fordító)

A _____ kapcsolatos legfrissebb információkról a Facebook-oldalon
(verseny)

lehet tájékozódni, ahol a résztvevők _____ is léphetnek egymással,
(kapcsolat)

hogy megosszák _____.
(gondolat)

(Az ec.europa.eu nyomán. Letöltve: 2022. január 22-én.)

(10 pont)

M 2 3 1 2 3 2 1 1 1 1

2. Olvassa el figyelmesen az alábbi szöveget, majd egészítse ki a megadott igék megfelelő alakjával!

A középiskolások több mint háromnegyede vágyik diplomára

A Corvinus Egyetem felmérése szerint a középiskolások nagy része egyetemen vagy

főiskolán _____ továbbtanulni. Akik pedig még
(szeret)

nem _____, folytatják-e felsőfokon tanulmányaikat, azok
(eldönt)

legszívesebben nyelvet _____.
(tanul)

Az eredményekből az is látszik, hogy a diákok önállóan _____
(meghoz)

a döntésüket, a nyilatkozók nagyobbik része azt _____, saját maga
(állít)

választotta ki, hol tanul tovább. A szülők zöme arra _____ a gyermekét,
(biztat)

hogy szerezzen diplomát. Arra a kérdésre, hogy a döntés meghozása előtt kinek a véleménye a

legfontosabb számukra, a legtöbb diák azt _____, hogy a szüleiké,
(válaszol)

különösen az édesanyjuké. A megkérdezettek többsége az internetes oldalak közül a felvi.hu-ról

tájékozódik, ezt _____ az egyes egyetemek weboldalai, illetve a
(követ)

közösségi média.

A diákok nagy része azt tervezi, hogy mind az alap-, mind a mesterszakot Magyarországon

_____ , külföldi felsőoktatási intézmények csak a mesterszak
(elvégez)

esetében _____ a terveik között.
(szerepel)

(Az eduline.hu nyomán. Letöltve: 2021. július 5-én.)

(10 pont)

3. **Olvassa el figyelmesen az alábbi szöveget! Alkossa meg a megadott szavakból a mondatokba illő összetett szavakat, és írja be őket a megfelelő helyre! Ha kell, toldalékolja is őket! A nagy kezdőbetűt nem jelöltük.**

autó, barát, környezet, közlekedés, magyar, mentes, ország, tömeg

Autó nélkül

1998 óta minden évben szeptember 22-én rendezik meg az európai _____

napot. Szlovéniában ezen a napon több városban is korlátozzák az autós forgalmat,

_____ azonban eddig csak kevesen csatlakoztak a kezdeményezéshez.

Idén vasárnapra esik ez a nap, így talán többen döntenek úgy, hogy autó helyett

_____, biciklivel vagy gyalog közlekedjenek. Az autó nélküli

nap az európai mobilitási hét részét képezi. Hosszú távon az a célja, hogy rávegye a munkába

és iskolába autóval járó embereket arra, hogy az utazáshoz inkább _____

közlekedési módokat válasszanak.

(A www.noklapja.hu nyomán. Letöltve: 2019. szeptember 18-án.)

(4 pont)

4. **Képezzen a megadott szavakból a mondatokba illő igeneveket, és írja be őket a megfelelő helyre! Ha kell, toldalékolja is őket!**

együtműködik, él, készít, megváltozik

Minden csak hozzáállás kérdése

A Balaton-felvidéki Tótvázsonyban egy projekt keretében autista és fogyatékkal

_____ embereknek biztosítanak munkát.

Ebben a közösségben mindenki egyenrangú, és mindenkinek van feladata.

A projekt munkatársai egy üzletlánccal _____ segítik a fiatalokat,

akik különböző teendőket végeznek, például kertészkednek, állatokat tenyésztenek.

A gondozottak nagyon szeretnek ajándéktárgyakat és képeslapokat is

_____.

A program megálmodói nagy figyelmet fordítanak a _____ munkaképességű

emberek beilleszkedésére és hosszú távú foglalkoztatására.

(Az ÉVA Magazin 2020/1. lapszám nyomán.)

(4 pont)

5. Olvassa el figyelmesen az alábbi szöveget, majd válassza ki a megfelelő kötőszavakat, és egészítse ki velük a szöveget! Egy kötőszót csak egyszer használjon!

akivel, akkor, amivel, azaz, és, ezért, hiszen, hogy, így, vagyis

Fókuszban a szem védelme

A szem a legfontosabb érzékszervünk, _____ a látás adja a legtöbb információt a környezetünkről. A szem érzékenyen reagál a külvilág káros hatásaira, például a nap ártalmas UV-sugárzására és a képernyők okozta kifáradásra, _____ ezek ellen védeni kell. A szemet a monitor használata is erősen megterheli, _____ ajánlott óránként néhány perc szünetet tartani. Szemszárazság ellen segíthet a többszöri pislogás _____ a gyakoribb folyadékfogyasztás. Ha ez nem elég, _____ érdemes műkönyvet használni.

(A www.noklapja.hu nyomán. Letöltve: 2021. július 12.)

(5 pont)

LAPOZZON!

6. Karikázza be a mondatba illő névutó betűjelét!

Ki beszél még telefonfülkéből?

Magyarországon az első telefonfülkék 90 évvel _____ kezdték meg működésüket Budapesten.

- A alatt
- B ezelőtt
- C keresztül
- D után

A mobiltelefonok megjelenése _____ drasztikusan csökkent a fülkéből indított hívások száma.

- A között
- B miatt
- C nélkül
- D végett

Napjainkban egy hónap _____ egy fülkéből átlag egy óra beszélgetés zajlik.

- A alatt
- B előtt
- C között
- D óta

Egy uniós szabály _____ minden háromezer fő alatti településen kell lennie egy telefonfülkének.

- A iránt
- B mellett
- C nélkül
- D szerint

(Az index.hu nyomán. Letöltve: 2022. január 22-én.)

(4 pont)

M 2 3 1 2 3 2 1 1 1 5

7. Olvassa el figyelmesen az alábbi szöveget, majd döntse el, melyik tagmondat hova illik! A vonalra írja be a kiválasztott tagmondat előtti betűjelet! A megadott tagmondatoknál nem jelöltük a mondatkezdő nagybetűt.

Balettelőadás – A víziember

Az Európai Unió Tanácsának szlovén elnökségét *A víziember* című kortárs balettelőadással nyitották meg, _____.

Az előadást a nemzetközileg elismert koreográfus, Edward Clug rendezte, _____.

A művet, _____, mitológiai motívumok és France Prešerennek a víziemberről szóló balladája ihlette.

A darab arra a kérdésre keresi a választ, _____, valamint a szlovének kulturális öröksége, és merre tart a közös sorsunk.

A jelenlegi társadalmi válság idején itt lenne az ideje, hogy rávilágítsunk lényegünkre, _____.

- A aki a maribori színház balett-társulatának az igazgatója
- B amelyben a rendező kérdéseket tesz fel a szlovén nép eredetével kapcsolatosan
- C amelyet ebből az alkalomból 2021 júliusában kétszer is előadtak a Bledi-tavon
- D hogy miben keresendő a modern európai ember
- E és újradefiniáljuk Európát

(A slovenian-presidency.consilium.europa.eu nyomán. Letöltve: 2021. július 5-én.)

(5 pont)

8. Olvassa el figyelmesen a következő szöveget, majd fordítsa le magyar nyelvre!

69. LJUBLJANA FESTIVAL

Poletni Ljubljana Festival pomembno prispeva h kulturnemu življenju slovenskega glavnega mesta. Organizatorji pripravljajo gledališke predstave, koncerte, otroške in mladinske delavnice. V času festivala se na različnih prizoriščih predstavi okoli 4000 umetnikov iz več kot 40 držav. Dogodke si vsako leto ogleda preko 60.000 obiskovalcev.

(A ljubjanafestival.si nyomán. Letöltve: 2021. július 5-én.)

69. LJUBLJANAI FESZTIVÁL

(8 pont)

Üres oldal

M 2 3 1 2 3 2 1 1 1 9

Üres oldal

A szürke mezőbe ne írjon!

A szürke mezőbe ne írjon!

A szürke mezőbe ne írjon!

A szürke mezőbe ne írjon!

A szürke mezőbe ne írjon!

Üres oldal